Datum
2025-05-21
Handläggare
Magnus Axelsson
Sjö- och luftfart
Enheten för operatörer och luftvärdighet
Sektionen för helikopter och allmänflyg

Konsekvensutredning av nya föreskrifter för hängflygning

Transportstyrelsens förslag:

Transportstyrelsen föreslår att nya föreskrifter om flygning med hängglidare ska beslutas och att Luftfartsstyrelsens föreskrifter LFS (2007:60) ska upphävas.

A. Allmänt

1. Vad är problemet eller anledningen till regleringen?

De nu gällande föreskrifterna för flygning med hängglidare skrevs i slutet på åttiotalet. Vissa uppdateringar gjordes 2007, men då endast av redaktionell karaktär. Föreskrifterna har sitt bemyndigande i 1986-års luftfartsförordning och de hänvisar till andra föreskrifter som sedan lång tid är upphävda. Teknikutvecklingen inom området har varit omfattande och de nu gällande föreskrifterna går inte att tillämpa av utövarna, vilket kan leda till säkerhetsbrister.

2. Vad ska uppnås?

Målstyrda, proportionella och väl avvägda föreskrifter utformade så att reglerna omhändertar och säkerställer att den teknik som har utvecklats under de senaste 20 åren används på ett säkert sätt.

3. Vilka är lösningsalternativen?

3.1 Effekter om ingenting görs?

Om inte föreskrifterna uppdateras så kommer de gamla föreskrifterna leva kvar, men de kan inte tillämpas längre eftersom de hänvisar till gammalmodig utrustning, andra redan upphävda föreskrifter och de är inte anpassade till den teknikutveckling som skett på området.

3.2 Alternativ som inte innebär reglering

Det har tidigare diskuterats att eventuellt upphäva de föreskrifter som reglerar den här typen av flygsporter och låta verksamheterna få vara oreglerade. Men eftersom den här typen av luftfartyg rör sig i samma höjdskikt som t.ex. drönare så behöver det finnas föreskrifter som anger

TS2503, v10.00, 2024-09-12

krav på hur verksamheten ska bedrivas. Om inte området regleras finns det en större risk att olyckor sker med allvarligt skadade och i värsta fall omkomna. Vi ser därför inga andra lösningsalternativ än att reglera genom föreskrifter.

Förtydligande information och rekommendationer skulle kunna ges på exempelvis Transportstyrelsens webbplats och genom Svenska Hängflyg-förbundet när det gäller vissa delar av innehållet i nuvarande föreskrifter. Det finns dock inga lämpliga alternativ till reglering när det gäller att uppdatera eller ta bort hänvisningar till äldre upphävda föreskrifter. Därför är detta alternativ inte tillräckligt.

3.3 Regleringsalternativ

Transportstyrelsen förordar att de nuvarande reglerna uppdateras och anpassas efter bemyndigandet i nuvarande luftfartslagstiftning, att de omhändertar den förändring som skett i övrig reglering och att de anpassas till teknikutvecklingen inom området.

Med hänsyn till att de nu gällande föreskrifterna på området är föråldrade och gavs ut av en föregångare till Transportstyrelsen är det enda rimliga regleringsalternativet att ta fram en ny grundförfattning i Transportstyrelsens författningssamling (TSFS) som får ersätta Luftfartsstyrelsens föreskrifter (LFS 2007:60) om flygning med hängglidare.

4. Vilka är berörda?

De medlemmar som ingår i Svenska Hängflygförbundet berörs. Medlemmarna består av piloter och instruktörer. Även blivande utövare av sporten berörs samt Transportstyrelsen.

5. Vilka konsekvenser medför regleringen?

5.1 Företag

(x) Regleringen bedöms inte få effekter av betydelse för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt. Samtliga konsekvenser för företagen beskrivs därför under 5.1.

( ) Regleringen bedöms få effekter av betydelse för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt. Konsekvensutredningen innehåller därför ingen beskrivning under 5.1 utan samtliga konsekvenser för företagen beskrivs under avsnitt C.

Det är endast privata individer som utövar verksamhet med hängglidare. Vi bedömer att föreskrifterna inte har någon påverkan på företag.

5.2 Enskilda

För enskilda personer och lokala hängflygklubbar kommer nya föreskrifter medföra att de går att tillämpa i praktiken. Det kommer bli lättare att använda rätt materiel som ryms inom ramen för föreskrifterna och det kommer leda till ökad regelefterlevnad och en säkrare verksamhet.

5.3 Staten, regioner eller kommuner

Vi bedömer att föreskriftsförslaget leder till effektivare tillsyn eftersom reglerna uppdateras och anpassas till dagens teknikutveckling.

5.4 Miljö

Transportstyrelsen bedömer att förslaget inte medför någon miljöpåverkan.

5.5 Externa effekter

Positiva effekter kan uppstå i form av att nya tillämpbara och aktuella föreskrifter kan dra till sig fler utövare. Om föreskrifterna anpassas till den teknikutveckling som skett inom området så minskas risken för olyckor med allvarligt skadade och omkomna.

6. Sammanfattning av övervägda alternativ och varför föreslagen reglering anses vara det bästa alternativet

Att enbart informera om och ge riktlinjer för hur verksamheten bör bedrivas är inte tillräckligt. Transportstyrelsen anser att en reglering på området behövs för att fastställa tydliga ramar inom vilka verksamhet med hängglidare får och kan utövas. Det bedöms inte vara ett alternativ att enbart upphäva dagens föreskrifter och låta området vara oreglerat (se avsnitt 3.2).

7. Vilka bemyndiganden grundar sig myndighetens beslutanderätt på?

Transportstyrelsens beslutanderätt grundar sig på 1 kap. 9 §, 2 kap. 7 §, 4 kap. 4–5 §§, 5 kap. 3 § och 12 kap. 4 § luftfartsförordningen (2010:770).

8. Överensstämmer regleringen med eller går den utöver de skyldigheter som följer av EU-rättslig reglering eller andra internationella regler?

Flygning med hängglidare regleras inte av EU, det är upp till medlemsländerna att utfärda flygsäkerhetskrav och riktlinjer för verksamheten.

Transportstyrelsen bedömer att reglerna ska anmälas som tekniska föreskrifter enligt EU 2015/1535.

9. Behöver särskild hänsyn tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande och finns det behov av speciella informationsinsatser?

Föreskrifterna bör träda ikraft så snart som möjligt eftersom nu gällande regler är svåra att tillämpa.

B. Transportpolitisk måluppfyllelse

Det övergripande målet för svensk transportpolitik är att säkerställa en samhällsekonomiskt effektiv och långsiktigt hållbar transportförsörjning för medborgare och näringsliv i hela landet. Under det övergripande målet finns också funktionsmål och hänsynsmål med ett antal prioriterade områden.

Funktionsmålet handlar om att skapa tillgänglighet för människor och gods. Transportsystemets utformning, funktion och användning ska medverka till att ge alla en grundläggande tillgänglighet med god kvalitet och användbarhet samt bidra till utvecklingskraft i hela landet. Samtidigt ska transportsystemet vara jämställt, det vill säga likvärdigt svara mot kvinnors respektive mäns transportbehov.

Hänsynsmålet handlar om säkerhet, miljö och hälsa. Transportsystemets utformning, funktion och användning ska anpassas till att ingen ska dödas eller skadas allvarligt. Det ska också bidra till det övergripande generationsmålet för miljö och att miljökvalitetsmålen uppnås, samt bidra till ökad hälsa.

10. Hur påverkar regleringen funktionsmålet?

Föreskrifterna bedöms gynna funktionsmålet eftersom fler personer kan få möjlighet att utöva sporten.

11. Hur påverkar regleringen hänsynsmålet?

Transportstyrelsen menar att uppdaterade föreskrifter är en viktig del i arbetet för att nå det etappmål som regeringen beslutat om, nämligen en halvering av antalet omkomna inom luftfarten fram till 2030. Om föreskrifterna anpassas till den teknikutveckling som skett inom området så minskas risken för olyckor med allvarligt skadade och omkomna.

C. Företag

Regleringen bedöms inte få effekter av betydelse för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt. Samtliga konsekvenser för företag beskrivs därför under punkt 5.1.

D. Sammanställning av konsekvenser

Berörd aktör	Effekter som inte kan beräknas		Beräknade effekter (tkr)	Kommentar
	Fördelar	**Nackdelar**	**+ / -**	
Företag	Inte aktuellt	Inte aktuellt	Inte aktuellt	Inte aktuellt
Medborgare	Mer tillgänglighet till sporten	Inte aktuellt	Inte aktuellt	Inte aktuellt
Staten m.fl.	Effektivare tillsyn eftersom reglerna uppdateras och anpassas till dagens teknikutveckling	Inte aktuellt	Inte aktuellt	Tillsynen sker inom ramen för ett delegeringsavtal med Svenska Hängflygförbundet. De nya anpassade reglerna ger rätta förutsättningar för bättre och effektivare tillsyn av verksamheten
Externa effekter				
Totalt				

E. Förslagets proportionalitet

Transportstyrelsen menar att föreskriftsförslaget tar hänsyn till att flygning med hängglidare kan medföra vissa risker och att utövarna är medvetna om det. Vi har därför anpassat detaljerna i regleringen så att riskerna ska minskas, men sporten ändå ska kunna utövas.

F. Uppföljning och utvärdering

Transportstyrelsen har delegerat ett antal myndighetsuppgifter till Svenska Hängflygförbundet. De har i delegeringsavtalet tagit på sig uppgiften att bl.a. utfärda hängflyglicenser och utöva tillsyn över verksamheten. Uppföljning och utvärdering av de nya föreskrifterna kommer att ske i nära samarbete med Svenska Hängflygförbundet. när de nya föreskrifterna har trätt ikraft och tillämpats under en tid. Transportstyrelsen bedömer att det kan handla om ca två efter att föreskrifterna trätt ikraft.

G. Samråd

Samråd har skett kontinuerligt med Hängflygförbundets företrädare.

Om ni har några frågor med anledning av konsekvensutredningen eller synpunkter ni vill framföra får ni gärna kontakta oss:

Magnus Axelsson
magnus.axelsson@transportstyrelsen.se